

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.037/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Ügyvédi Iroda1 (cím6, ügyintéző: dr. Gábor László András ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (cím7) felperesnek – a Rajkay és Takács Ügyvédi Iroda (cím5, ügyintéző: dr. Rajkay Balázs ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím1.) alperes ellen minősítés és kártérítés megfizetése tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 21.M.70.438/2023/12. számú ítéletével szemben a felperes által 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, az alperes által a másodfokú eljárásban 6. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek másodfokú perköltségét személyenként 50.000-50.000 (ötvenezer-ötvenezer) forint + áfa összegben állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. január 19. napján meghozott 21.M.70.438/2023/12. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét. A keresetben a felperes arra hivatkozva kérte 4.080.000 forint kár megfizetésére kötelezni az alperest, mert a 2018. évre vonatkozó minősítése jogellenessége miatt ilyen összegű illetményrésztől esett el és ezen összeg illetményként történő megfizetésére a jövőben nincs lehetőség.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2008. november 4-től közalkalmazotti kinevezéssel állt határozatlan idejű jogviszonyban az alperessel a kar nevel Kar Vezetéstudományi Intézet tanszék nevel-en docens munkakörben. 2018. október 1-jével a tanszéken vezetőváltás történt és 2019. év tavaszán a tanszék új vezetője dr. tanú6 készítette el a felperes 2018. évre vonatkozó minősítését a Kjt. 40. §-ában rögzítettek alapján. Ez a minősítés volt az alapja a közalkalmazottakat a következő évben megillető MAHII juttatásnak, amely egy differenciált összegű illetménykiegészítés volt. A felperes a minősítéséhez szükséges teljesítményelvárásokat a NEPTUN rendszerben rögzítette. Dr. tanú6 74,36 %-ra értékelte a felperes 2018. évi teljesítményét és alkalmasnak minősítette. A minősítést dr. tanú7 intézetvezető szignálta és továbbította a munkáltatói jogkör gyakorló dékán, tanú8 részére, aki azt az általa kért kiegészítéssel jóváhagyta.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában részletesen hivatkozott a felek közötti perben hozott 21.M.70.259/2020/54. számú ítéletére, amelyben azt állapította meg, a felperes 2018. évre vonatkozó minősítése jogellenes és ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2.Mf.31.038/2023/4. számú részítéletével azzal hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy a felperes 2018. évi minősítését megsemmisítette, a kártérítés megfizetésére irányuló részében pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[4] Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla előbbi végzése alapján folytatta le a megismételt elsőfokú eljárást. A másodfokú bíróság határozatában kifejtettek szerint vizsgálta a felperes kártérítési igényét, ennek során ténynek tekintette a jogerős részítélet alapján, hogy a felperesnek 2018. évre nincs érvényes minősítése. Az elsőfokú bíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 40. § (4), (6) és (11) bekezdése, továbbá a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a Munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdése, 172. § (2) bekezdése, továbbá a 177. § alapján alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:522. § (1), (2) bekezdése alapján vizsgálta a keresetet. Kifejtette, a felperesnek kellett bizonyítani a kártérítési igénye jogalapját és összecszerúságát vagyis azt, hogy a 2018. évre vonatkozó és a jogerős döntés értelmében jogellenesnek minősülő értékelés hiányában, milyen jövedelemtől esett el, ami kártérítésként érvényesíthető az alperessel szemben.

[5] Az alperesnek utóbb már nincs lehetősége a 2018. évre vonatkozóan intézkedést hozni a rá irányadó jogszabályi keretek között a MAHII illetményrész megfizetésére. A felperes azonban ennek ellenére nem tudta bizonyítani, hogy ez az illetményrész kétséget kizáróan megillette volna, abban az esetben is, amennyiben a 2018. évi teljesítményértékelése nem jogellenes. Bizonyított, hogy 2019. április és 2020 márciusa között az részesülhetett MAHII juttatásban a kar nevel Kar oktatói, kutatói közül, aki 2018. évre kiválóan alkalmas teljesítményértékeléssel rendelkezett és a mennyiségi értékelése elérte a 100 %-os szintet. A mennyiségi követelmény, amely a felperes esetében 220 %-osnak minősült a TÉR eredmények alapján, nem volt elegendő a MAHII juttatás biztosításához, a jogosultság megszerzéséhez. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is rögzítette, a bíróság nem végezheti el a perben a munkáltató helyett a munkavállaló értékelését, mivel ez a jogosultság

kizárólag a munkáltatót illeti meg, a mérlegelési szempontjai és a munkavégzéssel összefüggő tapasztalatai alapján.

[6] Nem lehetett megállapítani, hogy az alperesnél a minőségi értékelés a mennyiségi eredmény figyelembevételével, vagy bármilyen más mechanizmus alapján automatizmus volt. A perben igazolt adatok szerint ugyanis volt olyan munkatárs, aki 2018. évre kiváló értékelést kapott, holott a mennyiségi követelményeket nem teljesítette 100 %-ban. Volt olyan munkatárs is azonban, aki 100 %-os mennyiségi értékelést kapott, mégsem lett kiválóan alkalmas a minősítése. Mindezekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, nem tekinthető egyértelműen bizonyítottnak, hogy önmagában a minőségi értékelés a mennyiségi adatokon alapul és kizárólag a TÉR pontszámok alapján a felperest megillette a MAHII juttatás. Nem volt releváns, hogy a felperes a korábbi években mindig kiválóan alkalmas minősítést kapott. Az új vezető más szempontok bevonásával adhatott ettől eltérő értékelést. A tanúvallomások szerint minőségi és mennyiségi értékelés is történt egyedi mérlegeléssel. Mindezek alapján nem bizonyított, hogy amennyiben a munkáltató jogszerűen végzi el a 2018. évi minősítést, akkor a felperes mindenképpen kiválóan alkalmas lett volna. A jogellenes minősítésből nem következett, hogy ezzel egyidejűleg az alperes kárt is okozott a felperesnek.

A felperes fellebbezése

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerint történő marasztalását kérte 4.080.000 forint elmaradt illetménykiegészítésből eredő, nettó 3.325.200 forint kár és a késedelmi kamat megtérítésére vonatkozóan. Fellebbezése indokolásában az Mt. 166. §, 167. §, 169. §, 172. §-a megsértést állította.

[8] Álláspontja szerint a kártérítési felelősség minden eleme bizonyított. A mennyiségi követelményeket teljesítette és kizárólag ez volt a feltétele a MAHII juttatásnak. Az alperes a jogerős ítélet szerint jogellenesen járt el, mert nem a valóságnak megfelelő minősítést készített a felperes 2018. évi munkájáról. Az erre az évre vonatkozó minősítést a bíróság megsemmisítette. A megismételt eljárásban az alperes azt adta elő, hogy újabb minősítést már nem tud készíteni, ezért a felperest kár érte azzal, hogy a peresített időszakra nem rendelkezik minősítéssel, emiatt elesett a keresetben megjelölt anyagi juttatásoktól. A jogellenes minősítés közvetlenül is kihatott a MAHII juttatásra, mivel azt a minősítés eredményére hivatkozva nem fizette meg az alperes. Az egyetem korábbi gyakorlatából következően a 220 %-os mennyiségi teljesítmény mellett a felperes 12 hónapra havi 340.000 forint illetménykiegészítést kapott volna, ezt az igényét érvényesíti a perben kártérítés címén.

[9] Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a keresetet, mert abban nem azt kérte, hogy a bíróság végezze el a minőségi értékelését, hanem azt, hogy a bizonyított tényekből

vonja le azt a következtetést, jogszerű, valós értékelés esetén kiválóan alkalmas minősítést kellett volna kapnia. Ennek hiányában a felperes a keresetben megjelölt juttatástól esett el. Az elsőfokú bíróság alaptalanul hivatkozott az ítéletében arra, hogy a felperes nem kívánt bizonyítási indítványt tenni. Téves megállapításokat tett azzal kapcsolatban is, hogy milyen szempontokat kellett volna értékelni a minősítés során. A felperes tényeloadást tett és levezette a korábbi egyetemi gyakorlatot, ami alapján okszerű a megállapítás, hogy a MAHI juttatás járt minden jogosultnak, aki legalább 120 %-os TÉR pontot ért el. Ezt az állítást az alperes nem vitatta és ellenbizonyítást nem ajánlott fel, tehát további bizonyítás sem volt szükséges a kár igazolása körében. A minősítést végző személyeknek nem volt közvetlen munkakapcsolata a felperessel és eltértek az egyetemi szokásoktól és szabályoktól is. Valójában az „alkalmas” minősítéssel a távozását kívánták elérni. Annak is tudatában voltak, hogy a felperes jövedelemtől esik el.

[10] Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a perben igazolt tényeket a döntése meghozatalakor. Az alperesi gyakorlat alapján minősítés hiányában automatikusan kifizették 2019-ben a TÉR pontok alapján a MAHI juttatást. A felperes kérte figyelembe venni a vele közvetlen munkakapcsolatban álló tanú2 tanúvallomását is.

Az alperes csatlakozó fellebbezése

[11] Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatását kérte annak megállapításával, hogy a felperes 2018. évre rendelkezett minősítéssel, amely szerint 74,36 % volt a teljesítménye és megfelelt értékelést kapott. Nem teljesült tehát az a két feltétel, hogy a felperes 80 % feletti, kiválóan alkalmas minősítéssel rendelkezik. Ezért a kártérítési felelősség jogalapja nem állapítható meg.

[12] Az alperes csatlakozó fellebbezésében a Pp. 373. § (1), (2) bekezdésére utalva kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2024. január 17-én meghozott Mfv. IV. 10.110/2023/5. számú végzésével hatályon kívül helyezte a minősítéssel kapcsolatban az első- és a másodfokú bíróságok határozatait és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Ezért kérte az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzni az azzal kapcsolatos megállapításokat, hogy a felperes 2018. évre nem rendelkezik érvényes minősítéssel. A bírósági jogorvoslat kizárólag arra irányulhatott, hogy volt-e valótlan tényállítás a minősítésben.

[13] Az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja és 51. § (1) bekezdése megsértése sem volt megállapítható, továbbá az sem nyert bizonyítást, hogy az alperes vagy a minősítést végző munkatársak részéről bármilyen ártó szándék valósult meg. A felperesnek nem volt alanyi jogosultsága a MAHI juttatásra, azt csak kiváló minősítéssel rendelkező oktatók kaphattak.

[14] Az alperes hivatkozott a prémiummal kapcsolatos bírói gyakorlatra is azzal, hogy ez a juttatás a munkáltató diszkrecionális jogkörébe tartozik. Az alperes Foglalkoztatási Szabályzatának 73/A. § (5) bekezdéséből és a MAHII Szabályzat rendelkezéseiből is az következett, hogy az alperest mérlegelési jogkör illette meg. Mindezek alapján, figyelemmel a Kúria döntésére, a felperes rendelkezett a perbeli időszakra minősítéssel, MAHII juttatásra csak a Szabályzat szerinti feltételek alapján volt jogosult. Egy prémiumigény nem érvényesíthető kártérítésként, továbbá a joggal való visszaélésre való hivatkozás sem vezethet egy feltételekhez kötött, munkáltatói juttatásra vonatkozó igény megalapozottságára. A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott döntéséből az is következett, a kártérítési felelőséget megalapozó jogellenes munkáltatói magatartás sem történt.

[15] Az alperes a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva kérte a tényállás módosítását, kiegészítését a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján és a Kúria döntésére figyelemmel az indokolás megváltoztatásával kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[16] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében is hivatkozott a Kúria előbbi végzésére és kifejtette, a Kúria nem szüntette meg a pert, mert voltak olyan kereseti kérelmek, amelyeket a felperes a jogszabályban biztosított határidőben terjesztett elő. Ezek elbírálása körében utasította a Kúria új eljárás lefolytatására az elsőfokú bíróságot. Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak a határidőben előterjesztett keresetet kell elbírálni, az eljárást az érdemi szaktól folytatva és figyelembe véve, a felperes 2018. évre „megfelelt” minősítéssel rendelkezik. Az előbbieket alapján a Pp. 380. § c) pontja szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése is indokolt, mivel a másodfokú bíróság részitélete és a megismételt eljárásban hozott ítélet ellentétben áll a Kúria végzésével, ezért érdemi felülbírálatra alkalmatlan. A kártérítési igény tekintetében szintén indokolt az elsőfokú eljárás megismétlése.

[17] Mindezek ellenére az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényeket, mivel a felperes nem tudta bizonyítani a kártérítési igénye jogalapját és azt, hogy 2018. évre kiválóan alkalmas minősítés illette meg. A bizonyítékok okszerűtlen, logikátlan mérlegelése nem volt megállapítható.

[18] A kártérítés jogalapjának a bizonyítása a felperest terhelte. Azt kellett igazolnia, hogy a minősítése 80 % feletti volt és „kiválóan megfelelt” minősítést kellett volna kapnia. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki a munkáltató értékelési, mérlegelési jogköre nem vonható el és a felperes nem bizonyította a kereseti hivatkozásait. A kártérítés alapját jogellenes magatartás képezheti. A felperes keresetében állított jogellenesség azonban a perben nem állapítható meg, ugyanakkor az általa jogszerűnek tekintett minősítés tartalma és ténye sem nyert bizonyítást. Az elsőfokú bíróság ezért érdemben megalapozott döntést hozott. A minősítés elkészítésének az elmaradásából vagy a jogellenes minősítésből még nem következik a kártérítési felelősség. Ezen kívül a MAHII juttatáshoz szükséges kettős

feltétel, a mennyiségi feltételek mellett a „kiválóan megfelelt” minősítés a felperes esetében nem volt megállapítható.

[19] Az illetménykiegészítés nem jogszabályon, hanem az alperes belső szabályzatán alapul. A minőségi értékelés pedig, a másodfokú bíróság értelmezése szerint sem csupán formalitás volt, hanem érdemi munkáltatói mérlegelés eredménye. A Kúria végzése szerint nem jogellenes a felperes minősítése, ezért az illetménykiegészítéssel összefüggő kárigény sem lehet alapos.

[20] A felperes az elsőfokú eljárás során azt kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy jogszerű eljárás esetén „kiválóan alkalmas” minősítést kellett volna kapnia. E döntésre azonban sem a másodfokú bíróság részitélete, sem a Kúria döntése értelmében nincs lehetőség. Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki az álláspontját a felperesi bizonyítási indítványok, továbbá az alperes együttműködési kötelezettsége körében is. A 2019-es év pedig nem volt irányadó, mert a perbeli időszakban a MAHII juttatást más alapon biztosították. Az alperes jogállás változása következtében már nem minősítették a közalkalmazottakat. Az erre az évre irányadó egyszeri, kivételes gyakorlat, tehát semmiképp nem teremt jogalapot a perbeli követelésre.

A felperes észrevétele az alperes csatlakozó fellebbezésére

[21] A felperes a Kúria felülvizsgálati eljárásban meghozott végzése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, mert lehetőséget kell adni a számára, hogy a megismételt eljárásban reagálni tudjon érdemben a Kúria végzésében kifejtettekre a minősítés és a kártérítési igény körében is. Kifejtette, hogy az eredeti keresetében megjelölt egyes vitatott pontok megsemmisítése esetén az értékelése 80 % feletti, a kiválóság igazolása ezt meghaladóan nem szükséges. Ezért továbbra is az alperes kereset szerinti marasztalását kérte.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[22] Az elsőfokú bíróság ítélete – a felülvizsgálati eljárásban hozott döntés következtében - az eljárás lényeges szabályainak megsértésével járt, ami kihatott az ügy érdemi eldöntésére.

[23] A fellebbezési nyilatkozatoknak a Pp. 110. § (3) bekezdése szerinti vizsgálata során figyelembe kellett venni, hogy a felek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérték a Kúria döntésére hivatkozva.

[24] Peradat, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2.Mf.31.038/2023/4. számú részítéletével a felperes 2018. évi minősítése megsemmisítése tárgyában az elsőfokú bíróság 21.M.70.259/2020/54. számú ítéletet helybenhagyta, a kártérítés tárgyában pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[25] Az elsőfokú bíróság a jogerős részítélet alapján folytatta le az új eljárást és döntött jelen fellebbezési eljárással érintett ítéletével a felperes kártérítési igényéről. Abból indult ki, hogy a felperes 2018. évre vonatkozó minősítését az erre irányuló perben a bíróság megsemmisítette. A felperes erre az időszakra meghatározott MAHII juttatással összefüggő kárigényét, pedig azon az alapon bírálta el, hogy a felperes a perbeli időszakra nem rendelkezik érvényes minősítéssel és az elmaradt jövedelmét kárigényként érvényesíti az alperessel szemben.

[26] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban 2024. január 19-én a tárgyalást berekesztette és 21.M.70.438/2023/12. számon ítéletet hozott. Ebben az időpontban még nem volt ismert az elsőfokú bíróság és a felek előtt a Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2024. január 17. napján meghozott Mfv.IV.10.110/2023/5. sorszámú végzése, amely a másodfokú bíróság részítéletét, az elsőfokú bíróság ítéletének jogellenességet megállapító rendelkezésére kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[27] A Kúria a határozatában azt állapította meg, hogy a felperes a keresetindításra rendelkezésre álló 30 napon belül nem a teljes minősítés jogellenességét, csupán annak egyes pontjai valótlanágát állította. Erre tekintettel a perben a 2018. évi minősítés kizárólag azon pontjainak a jogszerűsége vizsgálható, amelyeket a felperes a keresetlevelében megjelölt. A teljes minősítés megsemmisítésére irányuló keresetváltoztatás a keresetindítási határidő elmulasztása okán nem volt vizsgálható. Ebből az is következett, hogy a felperesre vonatkozóan van az adott évet értékelő munkáltatói minősítés, függetlenül attól, hogy annak egyes pontjai jogellenesek-e. A Kúria arról is rendelkezett, hogy az elsőfokú bíróságnak a lefolytatott bizonyítás adatai alapján a határidőben előterjesztett kereseti kérelemről kell döntenie.

[28] Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság döntése alapján azt tekintette irányadónak, hogy a felperesnek 2018. évre nincs érvényes minősítése és ez alapján bírálta el a kárigényt. Az előbbiekre tekintettel azonban rajta kívül álló okból, olyan határozat alapján bírálta el a felperes kárigényét, amely határozatot az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontját megelőzően a Kúria hatályon kívül helyezett. Mindez alapvetően befolyásolta a folytatódó eljárásban értékelendő releváns tényeket, továbbá a Pp. 342. § (1) bekezdése megsértésével az ügy érdemi elbírálására is kihatott.

[29] A Kúria döntése értelmében a felperesnek 2018. évre van munkáltatói minősítése. Az elsőfokú bíróságnak a keresetlevélben megjelölt egyes tényállításokkal kapcsolatban kell állást foglalnia a minősítés egyes pontjainak valótlanúsága kérdésében. Mindez szükségszerűen kihat a felperes által előterjesztett kártérítési igény érvényesítésére is, mert azt az előbbiekre tekintettel kell elbírálni.

[30] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. §-a alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[31] Az elsőfokú bíróság a Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontja szerint, a megismételt eljárást a Kúria döntése értelmében az érdemi szaktól köteles folytatni és a Kúria határozatában kifejtettek mentén elbírálni a teljes keresetet, a kárigényre is kiterjedően a Pp. 342. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

Záró rendelkezések

[32] A másodfokú bíróság a Pp. 386. § (3) bekezdése alapján megállapította a felek másodfokú perköltségét, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell döntenie. A fellebbezési eljárási illetékéről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdése alapján nem kellett rendelkezni.

[33] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2024. június 11.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró